

SOLNA STAD

Årsredovisning 2016

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsens årsredovisning för 2016.

KS/2015:506

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens ansvarsområden	3
Viktiga händelser	3
Solna stads styrning	5
Mål och uppdrag	5
Nämndmål	5
Uppdrag	8
Ekonomisk analys av utfall.....	11
Driftutfall	11
Verksamhetens kostnader	11
Verksamhetens intäkter	12
Investeringsutfall	12
Revisionen	12
Brandförvar/räddningstjänst	13
Kvalitet, verksamhetsutveckling och effektivisering.....	13
Tvarsektoriella frågor	13
Internationellt.....	13
Likabehandling.....	14
Miljö	14
Medarbetare	15
Framtida utmaningar och förändringar.....	15
Konkurrensutsättning	16
Uppföljning av konkurrensplan	16
Internkontroll	17
Uppföljning av internkontrollplan.....	17

Sammanfattning

Under år 2016 sker uppföljning i form av delårsrapporter till kommunfullmäktige per den 30 april och den 31 augusti. Dessutom lämnas en årsredovisning per den 31 december. Budgetuppföljning till respektive styrelse och nämnd sker per mars och oktober.

I denna årsredovisning per 31 december är resultatet för kommunstyrelsen (inklusive kommunfullmäktige) ett överskott på 16,8 mkr. Avvikelsen beror främst på att den medelsreserv på 15 mkr som har tillförts kommunstyrelsen inte har tagits i anspråk. Utöver detta uppstår även ett överskott på sammanlagt cirka 1,8 mkr genom vissa vakanser/senarelagda rekryteringar och förskjutna projekt.

Kommunstyrelsens större investeringar under perioden är projekt tillfälliga bostäder och projekt stadsövergripande it-investeringar. I årsredovisningen är resultatet för kommunstyrelsens investeringar 83,3 mkr, vilket kan jämföras med årsbudget (70,4 mkr). Resultatet är därmed en avvikelse mot budget på 12,9 mkr. Orsaken till det är främst tillkommande momsutgifter för tillfälliga bostäder samt att de stadsövergripande IT-projekten har kunnat genomföras i något större utsträckning än budgeterat.

Resultatet för stadens nettokostnad för brandförvar/räddningstjänst landar i nivå med budget. Även revisionen redovisar ett resultat i nivå med budget.

Nämndens ansvarsområden

Kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över stadens samlade verksamheter. Kommunstyrelsen har också ansvar för arbetsgivarfrågor, mark- och exploateringsfrågor, trafik och översiktlig planering, frågor om näringspolitik samt ett övergripande integrationsansvar. Kommunstyrelsens verksamhetsplan och budget omfattar även valnämnden, överförmyndarnämnden, arvodeskommittén, internationella kommittén, likabehandlingskommittén samt de rådgivande organen; rådet för funktionshinderfrågor, trygghetsrådet samt pensionärsrådet.

Viktiga händelser

Kommunfullmäktige beslutade om en **principöverenskommelse** mellan Solna stad och Trafikverket om att utreda en Huvudstaled i tunnel och att planera för en **utbyggnad av Mäljarbanan** genom Solna. Inriktningen är att samordnat genomföra utrednings- och planläggningsarbetet, eftersom båda infrastrukturprojekten berör Solna och får direkta konsekvenser för stadens fortsatta utveckling.

I april startade Hemsö byggnationen av den **nya skolan i Järvastaden** som ska vara klar till höstterminen 2017. Skolan kommer att inrymma minst 500 elever från förskoleklass upp till årskurs 6 och drivs av Raoul Wallenbergsskolan. Därutöver byggs en förskola och en helt ny idrotts hall intill skolan, samt en fritidsgård som kommer att erbjuda verksamhet för ungdomar på kvällar och helger. Mark- och miljööverdomstolen beslutade i februari att **upphäva detaljplanen för 600-700 nya bostäder** mellan Arenastaden och Råstasjön. Solna stad har valt att inte söka prövningstillstånd hos Högsta Domstolen avseende Mark- och miljööverdomstolens beslut, utan istället fokusera på andra bostadsprojekt i staden.

I mars översände gruppledarna i kommunstyrelsen **ett brev till Sverigeförhandlingarna med ett** önskemål om att Sverigeförhandlingarna skulle inkludera en ny station i Hagalunds arbetsplatsområde bland de kollektivtrafikåtgärder som ingår i förhandlingen om statlig medfinansiering. I mitten av maj meddelade staten att de vill uppta förhandlingarna om en ny station vid Hagalunds arbetsplatsområde. **Kommunfullmäktige fastställde i mars månad enhälligt förslaget till ny översiktsplan** för Solna -Översiktsplan 2030. Planen redovisar hur Solna ska utvecklas fram till år 2030, vilka utmaningar som Solna står inför och vilka övergripande strategier som behöver tillämpas i stadsutvecklingen för att möta dessa utmaningar. Kommunstyrelsen antog även **riktlinjer för markanvisningar och exploateringsavtal**, en **cykelplan för Solna stad** samt en strategi för Solnas gröna offentliga miljöer, parker, platser och gatumiljöer - **Grönplan för Solna**, "Hela Solnas landskap".

Kommunfullmäktige beslutade i april om uppförande av **tillfälliga bostäder i Huvudsta**. Bakgrunden är att Solna, till följd av den nya anvisningslagen, skulle ta emot och ordna boende till 268 nyanlända personer, som fått permanent uppehållstillstånd. Totalt bosattes 109 nyanlända i befintliga lägenheter i Solna, och 159 i övriga de tillfälliga bostäder som har satts upp på före detta Stenbackaskolans tomt.

Under perioden har en **trygghetsinventering** genomförts, där 2 701 enkäter har skickats ut till Solnabor för att kartlägga hur de ser på tryggheten i sitt närområde. Resultatet visade att solnaborna är trygga och att staden bör fortsätta sitt arbete mot nedskräpning. Medborgardialoger har också genomförts i Solna C, Huvudsta C och

Bergshamra C i samverkan med polisen.

I maj utsågs Solna bland landets storstadskommuner till **Årets Superkommun 2016** av tidningen Dagens Samhälle. För fjärde året i rad placerar sig Solna också i toppen i tidningen Fokus ranking av var det är bäst att bo och för nionde året i rad utsågs Solna utsågs till Sveriges mest företagsvänliga kommun.

I mitten av juni offentliggjorde Stockholms läns landsting det **optimeringsarbete** som har bedrivits tillsammans med Solna och Stockholm avseende utbyggnaden av den gula **tunnelbanelinjen**. Resultatet är att gula linjen inte kommer att vända vid Odenplan, utan istället gå hela vägen från Arenastaden via Odenplan och vidare till söderort på gröna linjens spår. Resultatet innebär också att Arenastadens station får en ny placering.

Solna ansökte, efter beslut i kommunstyrelsen i juni, om **medlemskap i Sveriges Ekokommuner**. Medlemskapet, som har beviljats av föreningens styrelse, ska stärka stadens miljöarbete. I juni beslutade också kommunstyrelsen att **bilda ett grundvattenråd för Norra Stockholmsåsen**, tillsammans med Norrvatten och kommunerna Upplands Väsby, Sollentuna och Sigtuna.

Kommunfullmäktige beslutade i december att Fabege tar över Solna stads ägande i Friends Arena. Genom överenskommelsen tar Fabege över stadens åtaganden i Arenabolaget i Solna och Sweden Arena Management och **staden avslutar därmed sitt engagemang i Friends Arena**. Förutom överlåtelsen av Solna stads ägande i Arenabolagen tog Fabege över Jernhusens och Peabs ägande i Arenabolagen.

I november beslutade kommunstyrelsen att staden ska finansiera, bygga och äga **en ny simhall**. Den nya simhallen ska, enligt förslaget, byggas på Ulriksdals idrottsplats bredvid de tre ishallarna och ovanpå simhallen kommer kontor att byggas.

I december fattade kommunstyrelsen beslut om en **samverkansöverenskommelse med Signalisten**. Syftet är att skapa förutsättningar för ett bättre samarbete för att skapa fler nya hyresrätter och fler specialbostäder.

Kommunstyrelsen har under året remitterat ett förslag till strategi för att **motverka radikaliserings och våldsbejakande extremism** till nämnderna för yttrande. Strategin förväntas att behandlas av kommunstyrelsen under våren 2017.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 16 november att staden ska hyra cirka 5 100 kvm för **etablering av en högstadieskola** för upp till cirka 360 elever, en förskola med cirka 80 platser samt ett LSS-boende med sex lägenheter på före detta Råsunda fotbollsstadion.

En utredning av förutsättningarna för att bilda ett naturreservat runt Råstasjön har genomförts. I december fastställde kommunstyrelsen inriktningen för naturreservatet, som kommer att ligga till grund för ett **samrådsförslag**.

Under året har cirka 200 **ensamkommande barn** fått en god man, vilket är betydligt fler barn jämfört med tidigare år. Drygt 400 årsräkningar granskades och var klara under första halvåret.

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har under året fattat **beslut om över 3 500 bostäder och över 120 000 kvadratmeter kontorsyta och yta för centrumändamål, ett antal nya förskoleavdelningar och servicelägenheter**. Det handlar bl a om följande beslut:

- exploateringsavtal och detaljplan avseende en ny kontorsbyggnad inom Tygeln 2 vid Solna station. I samband med exploateringen lämnar Skanska även ett bidrag till finansieringen av nya gula t-banelinjen.
- exploateringsavtal och detaljplanen för del av fastigheterna Palsternackan 2 och Huvudsta 3:1. Syftet är att möjliggöra för bostadsstiftelsen Signalisten att bygga ett **trygghetsboende med 70 lägenheter i Huvudsta**. Boendeformen kombinerar ett självständigt, tryggt boende med närhet till stöd och service.
- principöverenskommelse och planuppdrag för kvarteret Torsken i Bergshamra centrum. Syftet är att möjliggöra för Bostadsstiftelsen Signalisten att bygga ett trygghetsboende med **60 nya lägenheter i Bergshamra**.
- principöverenskommelse och planuppdrag för utveckling av kvarteret Banken 11 i **Solna centrum**. Inriktningen är att omvandla parkeringsdäcket framför Solna centrum till nya bostadskvarter med 300 lägenheter. Projektet innebär även att fastighetsägaren Unibail-Rodamco **medfinansierar den nya tunnelbanelinjen** till Arenastaden med 50 miljoner kronor.
- planuppdrag för utveckling av Järva 2:16, som innebär en fortsättning på utbyggnaden av **Järvastaden** med cirka 650 nya lägenheter, fyra till åtta förskoleavdelningar och speciallägenheter.
- exploateringsavtal och detaljplan för **fastigheten Bellona 5 m fl i Vasalund**. Projektet kommer att inrymma cirka 65 lägenheter, samt förskola och speciallägenheter genom om- och tillbyggnad.

Solna stads styrning

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras om till kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering lämnas till kommunfullmäktige vid två tillfällen under året, per 30 april och 31 augusti. Dessutom lämnas en årsredovisning per 31 december.

Mål och uppdrag

Nämndmål

Kommunfullmäktige har i stadens verksamhetsplan och budget för 2016 beslutat om följande nämndmål. Nämndmålen följs i första hand upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen.

Status	Nämndmål
 Målet är uppfyllt år 2016.	Kommunstyrelsen ska ta tillvara Solnas intressen i Stockholmsregionen.
 Målet är uppfyllt år 2016.	Kommunstyrelsen ska säkerställa att Solna stad kan möta tillväxt och utbyggnad på ett hållbart sätt för dagens och morgondagens solnabor.
 Målet är till stor del uppfyllt år 2016.	Solna ska vara en serviceinriktad stad som tar tillvara solnabornas och företagarnas engagemang i stadens utveckling.
 Målet är uppfyllt år 2016.	Solna stad ska vara en bra arbetsgivare med engagerade medarbetare.
 Målet är delvis uppfyllt år 2016.	Solna stad ska tillvarata digitaliseringens möjligheter i välfärdstjänsterna.

Kommunstyrelsen ska ta tillvara Solnas intressen i Stockholmsregionen.

 Målet är uppfyllt år 2016.

Måluppfyllelsen mäts genom beskrivningar av ett antal genomförda aktiviteter. Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- *Deltagande i Sverigeförhandlingen:* I mars månad skickade gruppledarna i kommunstyrelsen gemensamt ett brev till Sverigeförhandlingarna med önskemål om att Sverigeförhandlingen skulle inkludera en ny station i Hagalunds arbetsplatsområde bland de kollektivtrafikåtgärder som ingår i förhandlingen om statlig medfinansiering. I mitten av maj meddelade Sverigeförhandlingen att staten är villig att uppta förhandlingarna med staden om en ny station vid Hagalunds arbetsplatsområde. Förhandlingarna med staten pågår.
- *Samverkan med Stockholms läns landsting om utbyggnaden av tunnelbanan till Arenastaden:* I juni offentliggjorde Stockholms läns landsting det optimeringsarbete som har bedrivits tillsammans med Solna och Stockholm avseende utbyggnaden av den gula tunnelbanelinjen. Målet har varit att hitta smarta och effektiva lösningar som ryms inom befintliga kostnadsramar. Resultatet av arbetet är att den gula

tunnelbanelinjen inte kommer att vända vid Odenplan som tidigare var planerat, utan istället kommer att gå från Arenastaden, via Odenplan, och vidare till söderort (Farsta och/eller Skarpnäck) på Gröna linjens spår. Dessutom fick tunnelbanestationen i Arenastaden ett nytt läge, som möjliggör en utveckling av både Arenastaden och Hagalund. En station i Hagalunds arbetsplatsområde planeras.

- *Samarbete med Trafikverket om utredning av Huvudstaleden i tunnel och planering för Mälärbanan:* I enlighet med den principöverenskommelse med Trafikverket som kommunfullmäktige beslutade om i början av 2016 pågick arbete med att utreda en Huvudstaleden i tunnel och planera för Mälärbanan. Inriktningen är att samordnat genomföra utrednings- och planlägningsarbetet, eftersom båda infrastrukturprojekten berör Solna och får direkta konsekvenser för stadens fortsatta utveckling.
- *Företagsetableringar:* Under året hälsades The Winery, Sodexo, Johnson & Johnson, Telia Company, Svenska spel, KPMG och Länsförsäkringar välkomna till Solna. En rad större nyetableringar är annonserade för kommande år som t ex SEB, Siemens, Rosche, Telenor, Elite hotels och Grow hotell, Diskrimineringsombudsmannen och Arbetsförmedlingens huvudkontor.
- *Påverkan på den regionala utvecklingsplanen:* Under året arbetades en uppdaterad regional utvecklingsplan för Stockholm (RUF5) till 2050 fram av ett stort antal aktörer i Stockholmsregionen under ledning av Stockholms läns landsting. I processen har Solna stad lyft fram vikten av att den nya planen fokuserar på att riva de hinder som idag finns för ett ökat bostadsbyggande och på utbyggnad av infrastruktur.
- *Medverkan i arbetet med länsplanen:* Under året har Länsstyrelsen bjudit in till samverkan kring framtagandet av en ny länsplan för infrastrukturen. Staden har medverkat i inledningen av detta arbete, som intensifieras under 2017.
- *Samverkan kring flyktningmottagning och etablering av nyanlända personer:* Norrortskommunerna samverkar i frågor som rör flyktningmottagning och etablering av nyanlända personer inom organisationen "Koordination Norrort". Arbetet bedrivs i ett antal tematiska undernätverk till exempel ensamkommande barn, vuxennätverket och återsöksnätverket. Solna deltar i samtliga nätverk och är därmed en aktiv part.

Kommunstyrelsen ska säkerställa att Solna stad kan möta tillväxt och utbyggnad på ett hållbart sätt för dagens och morgondagens solnabor.

- Målet är uppfyllt år 2016.

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Under året ökar antalet solnabor från 76 158 till 78 129, vilket motsvarar en befolkningstillväxt på 2,6 procent. Antalet arbetstillfällen i Solna uppgår till 80 567 (ökning under året med ca 2 700). Antal färdigställda bostäder under året är 826, vilket ligger i linje med översiktsplanens intention om ca 800 nya bostäder per år.

SKL och Kolada har utformat ett kommunindex, som mäter kommunernas ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarhet. I denna sammanställning tillhör Solna den översta kvartilen i kommunsverige i 16 av de 28 kriterierna och i enbart 4 av kriterierna tillhör Solna den lägsta kvartilen.

I de ekonomiska kriterierna ingår bl.a. att skattesatsen är exempelvis låg (17,12 per skattekrone) och soliditeten för kommunkoncernen är hög (52,1 %). I de sociala kriterierna ingår bl.a. att andelen långtidsarbetslösa är låg (1,9 %), det finns inga löneskillnader mellan kön bland stadens anställda, en hög medellivslängd och högt skattat hälsoläge bland stadens invånare samt en liten andel barn i ekonomiskt utsatta hushåll. I de miljömässiga kriterierna ingår bl.a. att andelen ekologiska livsmedel i stadens verksamheter är hög (33 %) samt att utsläppen av växthusgaser och mängd hushållsavfall tillhör de lägsta i riket. Sammantaget innebär detta att Solna tillhör toppskiktet bland hållbara kommuner i denna sammanställning med goda resultat i alla tre kriterierna: ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Analys av kort- och långsiktigt ekonomiska hållbara förutsättningar inför framtagandet av stadens planeringsförutsättningar inför 2017-2019. Förutom ekonomiska kalkyler görs prognos och uppföljningar av bostadsbyggandet, befolkningsförändringar per åldersgrupp och stadsdel samt omvärldsanalyser som kan komma förändra förutsättningar i framtiden. Utifrån dessa underlag justeras årligen nämndernas förutsättningar och ekonomiska ramar enligt stadens finansiella mål och riktlinjer.
- Samordning av behoven av nya förskolor, skolor, LSS-boenden och äldreboende i en övergripande

lokalplanering. Under året har bl.a. startskottet gått för byggandet av en ny ishall och en ny skola i Järvastaden, en ombyggnad av Fridhemsskolan (Parkskolan) pågår för att möta behovet av nya skolplatser i centrala Solna och en ny simhall. Ett beslut om att, från höstterminen 2018, hyra in lokaler i centrala Solna för ett nytt högstadium har också tagits.

- Implementering av de fyra strategier i den nya översiktsplanen som kommunfullmäktige antog under våren som ska möjliggöra att Solna ska fortsätta att växa hållbart. Under perioden har kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fattat beslut om över 3 500 bostäder samt drygt 120 000 kvadratmeter kontorsyta och yta för centrumändamål.
- Samordningen av arbetet med implementeringen av den nya miljöpolicyen med tillhörande miljöstrategi i staden. Under perioden har kommunstyrelsen också beslutat att Solna ska bli medlem i Sveriges Ekokommuner och att medverka i bildandet av ett grundvattenråd för Norra Stockholmsåsen.

Solna ska vara en serviceinriktad stad som tar tillvara solnabornas och företagarnas engagemang i stadens utveckling.

▲ Målet är till stor del uppfyllt år 2016.

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Under 2016 registrerade stadens kontaktcenter cirka 99 000 ärenden, varav cirka 71 000 per telefon (72 %), 19 000 via webb (19 %) och 8 500 via receptionen (9 %). Av alla ärenden som inkom löstes 58 procent direkt av kontaktcenter och 94 procent löstes av förvaltningarna inom tre dagar. Den generella kundnöjdheten för perioden uppgick till 84 procent. Undersökningen av hur företag i Solna uppfattar stadens myndighetsutövning visar att kundnöjdheten 2016 uppgår till NKI 73, vilket är en förbättring jämfört med 2015 (NKI 70). Bäst omdömen får bemötande med index 80, medan övriga serviceområden; tillgänglighet, information, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet ligger på ett index mellan 71-80. Av myndighetsområdena får serveringstillstånd högst betyg (84) följt av följt av miljö- och hälsoskydd (76), livsmedelskontroll (73), markupplåtelse (72) och bygglov (53). I medborgar-undersökningen för 2016 förbättrade staden sitt resultat (42) avseende NII (Nöjd inflytande index) jämfört med 2015 (37) och ligger högre än snittet (40) i Sverige. Synen på bemötande och tillgänglighet förbättrades också; med ökat resultat för kontakt, bemötande och service.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- *Medborgardialoger och möjlighet till påverkan:* Ett sätt att ta tillvara solnabornas och företagarnas engagemang i stadens utveckling är att genomföra olika typer av medborgardialoger eller enkätundersökningar som ger möjlighet till påverkan. Under året har staden genomfört medborgardialoger tillsammans med polisen, medverkat vid Hagalundsdagen, bjudit in till digital medborgardialog för att utveckla stadsmiljön, genomfört en trygghetsinventering och förberett en digital trygghetsvandring som startar under hösten, som ska möjliggöra för solnaborna att tycka till om stadsmiljön.
- *Kommunikation:* Under året har kommunikationen till solnaborna utvecklats inom områden såsom vilka beslut som fattas och om saker som sker i närområdet som påverkar den enskilde. Staden arbetar aktivt med sociala medier, där tillgängligheten och servicegraden är hög, och där de sociala mediekanalerna kan avlasta trycket på andra kanaler såsom telefon och mejl.
- *Service i samverkan:* För att förbättra servicen har ett utbildningsprogram och ett nätverk för medarbetare i staden som har kontakt med företag i sin yrkesroll utvecklats. Syftet är att öka kunskapen om näringslivet och dess behov och villkor samt öka kunskapen om varandras olika roller för att säkra partnerskap och förbättra stadens service och bemötande. Under året har utbildningstillfälle två och tre genomförts för ett hundratal medarbetare i staden.
- *Solnamodellen:* Solnamodellen grundar sig i ett individanpassat arbetssätt, coachning, matchning, studie- och yrkesvägledning, utbildning, god omvärldsbevakning samt på goda relationer med arbetsgivare, samarbetspartners och utbildningsleverantörer, som kommer utifrån stadens näringslivsarbete. Sammantaget bidrar stadens näringslivsarbete och stadens arbetsmarknadsarbete till att ta tillvara solnabornas och företagarnas engagemang i stadens utveckling.

Solna stad ska vara en bra arbetsgivare med engagerade medarbetare.

● Målet är uppfyllt år 2016.

Måluppfyllelsen mäts dels genom ett antal nyckeltal (medarbetarengagemang och sjukfrånvaro), dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Under året har stadens medarbetarundersökning, som mäter medarbetarengagemang, genomförts. Det totala HME-indexet för staden uppgick till 78, vilket är en ökning från föregående år då utfallet var 77. Resultatet är således fortsatt bra och står sig även bra i relation till andra kommuner. Sjukfrånvaron i staden är 6,0 procent (5,7 % år 2015). Sjukfrånvaron är därmed låg jämfört med kommunerna i stockholmsregionen och i riket.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Genomförande av årets medarbetarundersökning. Resultatet har presenterats, analyserats och handlingsplaner har tagits fram inom stadens förvaltningar.
- Genomförande av utbildningssatsningen ”Medarbetarskap i partnerskap”. Det är en fortsättning på ledarutvecklingsprogrammet ”Ledarskap i partnerskap”, och omfattar alla stadens medarbetare. Satsningen börjar genomföras i september 2016.
- Genomförande av satsningen på hållbar arbetshälsa för att minska sjukfrånvaron med fokus på barn- och utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och omvårdnadsförvaltningen.

Solna stad ska tillvarata digitaliseringens möjligheter i välfärdstjänsterna.

◆ Målet är delvis uppfyllt år 2016.

Måluppfyllelsen mäts genom nyckeltal och skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Under året var samtliga IT-miljöer tillgängliga i 98,7 procent av avsedd tid.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Framtagande av förbättrade digitala tjänster i staden. Det handlar exempelvis om digitala tjänster för att skapa en kunskapsbaserad lärmiljö i skolan, underlätta frånvarohanteringen inom förskolan, förbättra hanteringen av betalning av kulturskolans verksamhet, utveckling av digitala lås och digitala trygghetslarm till hemtjänsten, införande av mobila enheter för dokument och uppföljning (journalhantering) samt implementering av ett nytt HR/lönesystem.
- Fortsatt utrullning av nätverk i stadens fastigheter för att skapa förutsättningar till fortsatt digitalisering
- Vidareutveckling av stadens möjlighet till fjärråtkomst för anställda och uppgradering av stadens kontorsprogramvara för att skapa en stabil digital arbetsmiljö.
- Implementeringen av det gemensamma verksamhetssystemet (Stratsys) för stadens planerings- och uppföljningsprocesser, vilket skapar förutsättningar för ett bättre beslutsunderlag i verksamheterna samt en minskad administrativ börda.

Uppdrag

Kommunfullmäktige har i stadens verksamhetsplan och budget för 2016 beslutat om följande uppdrag. Uppdragen följs i första hand upp i delårsrapporten per augusti samt i årsredovisningen.

Status	Uppdrag
✓ Uppdraget är slutfört år 2016.	Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av inriktning och organisation av fritidsverksamheten i Solna med fokus på att öka lärandet.
● Uppdraget är inte slutfört år 2016.	Kommunstyrelsen får i uppdrag, genom trygghetsrådet, att i samarbete med socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden ta fram en strategi för att motverka radikalering.
✓ Uppdraget är slutfört år 2016.	Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden etablera förskola och skola för de yngre barnen i Fridhemsskolan parallellt med omlokaliseringen av Solna Kulturskola.

Status	Uppdrag
✓ Uppdraget är slutfört år 2016.	Kommunstyrelsen får i uppdrag att, genom trygghetsrådet, göra en trygghetsinventering i Solna.
✓ Uppdraget är slutfört år 2016.	Kommunstyrelsen får i uppdrag att identifiera ett lämpligt läge för etablering av ett utomhusbad inklusive tester av vattenkvaliteten i samarbete med berörda styrelser och nämnder.
✓ Uppdraget är slutfört år 2016.	Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med byggnadsnämnden göra en utredning, inklusive luft- och bullermätningar, av en överdäckning av Bergshamravägen i enlighet med intentionerna i fördjupad översiktsplan för Nationalstadsparken, Solnadelen, från 2008.
✓ Uppdraget är slutfört.	Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med byggnadsnämnden identifiera lämpliga lägen och intressent för uppförande av trygghetsboende (70+) i Bergshamra.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av inriktning och organisation av fritidsverksamheten i Solna med fokus på att öka lärandet.

- ✓ Uppdraget är slutfört år 2016.

Uppdraget är slutredovisat.

Översynen har genomförts av en extern konsult och har i samverkan med gruppledarna för de politiska partierna i kommunstyrelsen. Översynen har inkluderat en analys av dagens sätt att organisera verksamheten i förhållande till de krav och intentioner som finns i lagstiftningen och andra omvärldsförutsättningar som påverkar inriktningen och organisationen av verksamheten. Slutsatsen är att staden bör koppla fritidsverksamheten närmare skolverksamheten för att uppfylla skollagens intentioner. Kommunstyrelsen beslutade i januari 2017 att verksamheten i sin helhet ska ligga under barn- och utbildningsförvaltningens ansvarsområde. Det innebär att barn- och utbildningsförvaltningen tar över nuvarande fritidsklubbsverksamhet för åk 4-5, startar upp verksamhet före skoltid och för åk 6. Den öppna verksamheten på eftermiddagar och kvällar ska även fortsättningsvis drivas av kultur- och fritidsförvaltningen.

Kommunstyrelsen får i uppdrag, genom trygghetsrådet, att i samarbete med socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden ta fram en strategi för att motverka radikaliserings.

- Uppdraget är inte slutfört år 2016.

Uppdraget är redovisat till kommunstyrelsen.

Arbetet med uppdraget löper på enligt plan. Ett utkast till strategi för att motverka radikaliserings och våldsbejakande extremism har behandlats i trygghetsrådet och därefter har kommunstyrelsen remitterat förslaget till strategi till socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, kompetensnämnden och omvårdnadsnämnden för yttrande. Strategin förväntas behandlas av kommunstyrelsen under våren 2017.

Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att i samarbete med kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden etablera förskola och skola för de yngre barnen i Fridhemsskolan parallellt med omlokaliseringen av Solna Kulturskola.

- ✓ Uppdraget är slutfört år 2016.

Ombyggnaden av f.d. Fridhemsskolan, numera Parkskolan, håller på att slutföras. Inflyttning kommer att ske under 2017.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att, genom trygghetsrådet, göra en trygghetsinventering i Solna.

✓ Uppdraget är slutfört år 2016.

Uppdraget är redovisat till trygghetsrådet och kommunstyrelsen.

Stiftelsen Tryggare Sverige genomförde inventeringen, genom att en trygghetsenkät skickades ut till 2 701 solnabor. Resultatet redovisades i trygghetsrådet i november och kommunstyrelsen i december månad.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att identifiera ett lämpligt läge för etablering av ett utomhusbad inklusive tester av vattenkvaliteten i samarbete med berörda styrelser och nämnder.

✓ Uppdraget är slutfört år 2016.

Uppdraget redovisades till kommunstyrelsen den 19 december. Tre möjliga alternativ har identifierats, där de två ”enklaste” är belägna i Huvudsta. Det tredje alternativet – i Frösundavik - behöver utredas lite grundligare vad gäller förutsättningarna kopplade till markägande och belägenheten i nationalstadsparken.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med byggnadsnämnden göra en utredning, inklusive luft- och bullermätningar, av en överdäckning av Bergshamravägen i enlighet med intentionerna i fördjupad översiktsplan för Nationalstadsparken, Solnadeln, från 2008.

✓ Uppdraget är slutfört år 2016.

Uppdraget redovisades till kommunstyrelsen i februari 2017. I utredningen har förutsättningarna för överdäckning studerats utifrån bl.a. höjdförhållanden, riskfrågor, buller och luftkvalitet, trafik och kostnader. För området öster om IF-huset är tekniskt och ekonomiskt rimligaste alternativet att gå vidare med brolösningar. Det pågående programarbetet, som byggnadsnämnden arbetar med, har att ta hänsyn till det alternativet i planeringen.

För delen väster om IF-huset är ett intressant alternativ en tunnelförläggning av vägen. Detta måste dock utredas vidare och fördjupas för att tydliggöra om det är ett rimligt alternativ.

Kommunstyrelsen har gett byggnadsnämnden i uppdrag att påbörja ett eget programarbete för den del av Bergshamra som ligger väster – och delvis söder - om IF-huset. I programarbetet ska utredningen om tunnelförläggning ingå som ett alternativ.

Uppdraget fortsätter också i enlighet med beslut i verksamhetsplan och budget för 2017.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med byggnadsnämnden identifiera lämpliga lägen och intressant för uppförande av trygghetsboende (70+) i Bergshamra.

✓ Uppdraget är slutfört.

Uppdraget slutredovisades i juni 2016, då kommunstyrelsen godkände en principöverenskommelse mellan staden och Bostadsstiftelsen Signalisten för cirka 60 nya trygghetsbostäder i Bergshamra.

Kvarvarande uppdrag från 2015.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en extern genomlysning av stadens fastighetsbestånd som ger en aktuell bild av hur omfattande underhållsbehovet är och därtill en ekonomisk analys.

✓ Uppdraget är slutfört

Uppdraget är slutredovisat till kommunstyrelsen.

En extern konsult har gått igenom behovet av underhåll och konstaterat att den inventering som fastighetsavdelningen har gjort överensstämmer med det faktiska behovet. Det faktiska totala underhållsbehovet ligger på 142 kr/kvm exklusive underhåll av utemiljöer. Inklusiva utemiljöer uppgår behovet till 157 kr/kvm. Den externa utredaren konstaterar att det är en nivå som är jämförbar med andra kommuner. Den faktiska underhållsnivån under 2015 i Solna uppgick till 164 kr/kvm inklusive felavhjälpande underhåll (37 kr/kvm enligt repab).

Kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en övergripande trafikstudie med fokus på näringsliv, miljö och hållbara boendemiljöer.

✓ Uppdraget är slutfört

Uppdraget är slutredovisat till kommunstyrelsen.

Med utgångspunkt från en workshop som genomfördes med gruppledarna för de politiska partierna i kommunstyrelsen under hösten 2015, fastställdes de frågeställningar, som skulle belysas i trafikstudien. Utifrån Solna stads nya översiktsplan skulle transportsystemet i Solna analyseras framför allt utifrån hur resandet, tillgängligheten, framkomligheten och kapaciteten i transportsystemet kommer att utvecklas fram till 2030. Utredningen skulle även redovisa en miljöanalys. Trafikanalysen redovisar trafiksituationen i Solna 2030 utifrån tre olika scenarier.

- Jämförelsealternativ (JA) där ingenting utöver redan beslutade projekt tagits med
- Utredningsalternativ 1 (UA1) där stombusstrafiken fått maximal prioritering
- Utredningsalternativ 2 (UA2) där ett antal trimningsåtgärder kombinerats med en ny länk från Huvudsta till Frösundaleden.

Slutsatsen av analyserna visar att det är möjligt att hålla kösituationen på en hanterbar nivå och samtidigt ge stombussarna god framkomlighet genom ett antal trimningsåtgärder i kombination med en ny länk från Huvudsta till Frösundaleden. För att ytterligare minska trycket på Solnas gatunät är det även viktigt att satsa på cykelnätet och se över arbetet med parkering. Miljöanalyserna visar på att luftkvaliteten och bullersituationen längs huvudgatorna generellt förbättras i UA2 jämfört med UA1 och JA.

Ekonomisk analys av utfall

Driftutfall

Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens nettokostnader är 97,0 mkr. Det innebär ett överskott jämfört med budget på 16,8 mkr. Överskottet förklaras av både högre intäkter och lägre kostnader jämfört med budget. Överskottet förklaras främst av att stadens medelsreserv om 15,0 mkr inte har tagits i anspråk under perioden, men även av en del vakanser samt ej påbörjade aktiviteter under året.

Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens nettokostnader är 2,0 mkr högre 2016 jämfört med 2015, vilket förklaras av att kostnader stigit mer än intäkter jämfört med föregående år.

Driftredovisning 2016 (tkr)

	Utfall 2015	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse 2016	Avvikelse 2015-2016
Verksamhetens intäkter	69 603	65 635	73 517	7 882	3 914
Verksamhetens kostnader	-164 554	-179 399	-170 484	8 915	-5 930
Nettokostnader	-94 951	-113 764	-96 967	16 797	-2 016

Verksamhetens kostnader

Lönekostnaderna ökar jämfört med föregående år med anledning av att antalet tillsvidareanställda har ökat. Inom övriga verksamhetskostnader innebär de olika satsningarna inom digitalisering och på en driftsäker IT-miljö att konsultkostnaderna ökat jämfört med förra året. Under året ökade också kostnaderna för teleavgifter och livsmedel.

Utfall kostnader 2016 (tkr)

Kontoklass	2015	2016	Förändring
Kontoklass 4 (Anläggningstillgångar mm.)	9 088	8 852	-2,6 %
Kontoklass 5 (Löner mm.)	80 886	87 347	7,9 %
Kontoklass 6 (Övriga verksamhetskostnader)	13 905	14 718	5,8 %
Kontoklass 7 (Forts. övriga verksamhetskostnader)	54 995	56 127	2,1 %

Köp av huvudverksamhet

Inom kommunstyrelsens verksamheter sker enbart marginella inköp av huvudverksamhet, 1,0 tkr under år 2016. Däremot är medlemsavgiften till Storstockholms brandförsvär per definition köp av huvudverksamhet. Avgiften uppgår till 31,0 mkr under år 2016, jämfört med 29,0 mkr (2015).

Köp av huvudverksamhet (tkr)

Konto	2015	2016	Förändring
Konto 463 (Köp av huvudverksamhet)	0	1	-

Verksamhetens intäkter

Intäkterna ökar med 5,6 procent mellan 2015 och 2016. Ökningen förklaras främst av ökade intäkter från Migrationsverket.

Utfall intäkter 2016 (tkr)

Kontoklass	2015	2016	Förändring
Kontoklass 3 och 8 (Intäkter)	-69 603	-73 517	5,6 %

Investeringsutfall

Kommunstyrelsens större investeringar under perioden är projekt tillfälliga bostäder och projekt stadsövergripande it-investeringar. Nämndens investeringsutgifter för perioden är 83,3 mkr, vilket innebär ett underskott jämfört med budget på 12,9 mkr. Orsaker till detta är främst tillkommande momsutgifter för tillfälliga bostäder samt att de stadsövergripande IT-projekten kunnat genomföras i något större utsträckning än budgeterat.

Kommunstyrelsens investeringsutgifter är 77,2 mkr högre 2016 jämfört med 2015. Orsaken till detta är främst en utökad investeringsram med anledning av uppförande av tillfälliga bostäder men även en högre genomförande av stadsövergripande it-investeringar jämfört med 2015.

Investeringsredovisning 2016 (tkr)

	Utfall 2015	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse 2016	Avvikelse 2015-2016
Verksamhetens inkomster	0	0	0	0	0
Verksamhetens utgifter	-6 119	-70 400	-83 316	-12 916	-77 197
Nettoutgifter	-6 119	-70 400	-83 316	-12 916	-77 197

Revisionen

Revisionens utfall visar ett överskott på 0,05 mkr jämfört med periodiserad budget. Jämfört med utfallet per 2015 är utfallet för nettokostnaderna 0,04 mkr högre.

Driftredovisning januari - december (tkr)

	Utfall 2015	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse 2016	Avvikelse 2015-2016
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-2 605	-2 695	-2 649	46	-44
Nettokostnader	-2 605	-2 695	-2 649	46	-44

Brandförvar/räddningstjänst

Stadens nettokostnad för brandförvar/räddningstjänst redovisar ett överskott på 0,9 mkr jämfört med budget. Framförallt avviker intäkterna från fakturerade automatlarm positivt jämfört med budget och även jämfört med förra året. Jämfört med utfallet 2015 är dock nettokostnaderna högre, vilket förklaras av en högre årlig medlemsavgift till följd av fler invånare.

Driftredovisning januari - december (tkr)

	Utfall 2015	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse 2016	Avvikelse 2015-2016
Verksamhetens intäkter	3 732	2 285	4 062	1 777	330
Verksamhetens kostnader	-29 987	-31 885	-32 749	-864	-2 762
Nettokostnader	-26 255	-29 600	-28 687	913	-2 432

Kvalitet, verksamhetsutveckling och effektivisering

Det nya mål- och uppföljningssystemet har bidragit till en effektivare hantering av planerings- och uppföljningsprocesserna för staden och för nämnderna. En stor effektivisering och kvalitetshöjning har också skapats genom att stadens och nämndernas planerings- och uppföljningsprocesser numera görs i ett gemensamt system (Stratsys). Att gemensamma mallar och anvisningar används inom nämnderna bidrar också mycket i denna kvalitetshöjning. Även översynen av kvalitetsdeklarationerna har, med Stratsys, integrerats i nämndernas uppföljningar samt i framtagandet verksamhetsplan och budget.

Stadsledningsförvaltningen har därutöver bl a:

- Fortsatt fokus kring att vidareutveckla stadens avtalsuppföljning.
- Påbörjad implementation av systemstöd för effektivt inköpsarbete.
- Biträtt förvaltningarna i arbetet med kvalitetsdeklarationer.
- Översyn av kvalitetsdeklarationen för vigsel.
- Påbörjat införande av nytt inköpssystem.
- Implementerat en stadsövergripande metod för att utveckla medarbetarskapet.
- Påbörjat utredning inför införande av e-arkiv inom ramen för digitaliseringsarbetet.
- Vidareutvecklat samverkan mellan kontaktcenter och verksamheterna för ökad service och bemötande, samt förstärkt kunskapen och verksamhetsförståelsen inom kontaktcenter.
- Påbörjat en kvalitetshöjning av informationen till solnaborna bl.a. på solna.se.
- Förstärkt registraturen.
- Påbörjat en översyn av solna.se med fokus på teknikval, användbarhet och utökade möjligheter för självservice.
- Drivit ett utbildningsprogram, Service i samverkan, för medarbetare i Solna stad som har kontakt med företag i sin yrkesroll. Syftet är att öka kunskapen om näringslivet och dess behov, varandras olika roller för att säkra partnerskap samt förbättra stadens service och bemötande.

Tväarsektoriella frågor

Internationellt

Det internationella arbetet har under året haft fokus på att stödja internationellt samarbete inom för staden prioriterade områden. Aktiviteter har framförallt omfattat deltagande i utvalda europeiska nätverk, studieresor, projektsamarbete samt internationella besök till staden. Internationella kommittén stödjer nämnderna i att koppla det internationella perspektivet till mål och prioriterad verksamhet.

Kommunstyrelsen var i maj värd för det stora nordiska vänortsmötet som genomförs vartannat år med rullande värdskap. Delegationer från vänorterna utbytte kunskap och erfarenhet på temat "Tillväxt och stadsutveckling i storstadsområden". Staden har, i samarbete med Stockholms stad och Nacka kommun, varit värd för en konferens i storstadsnätverket Eurocities. Huvudtema var hur lokalt tillväxt- och näringslivsarbete kan främja integration. Deltagare från 33 städer diskuterade utmaningar och tog del av exempel på framgångsrika metoder och arbetssätt. Representanter från trygghetsrådet har deltagit i en europeisk konferens om arbete för att

förebygga våldsbejakande extremism. Konferensen arrangerades gemensamt av Europarådet och nätverket EFUS - European Forum for Urban Security. Slutsatsen från båda konferenserna är att städer spelar en viktig roll för att möta Europas utmaningar och att bättre lösningar utvecklas genom samarbete städer emellan. Vänortssamarbete och nätverk ger en stabil grund för långsiktigt kunskaps- och erfarenhetsutbyte samt målinriktat samarbete.

Internationella kommitténs resebidrag har givit unga i Solna möjlighet att utveckla språkkunskaper, möta andra europeiska ungdomar, lära om kultur, historia och sociala förhållanden i andra länder samt utmana sina egna gränser och växa som människor. Kommittén har också genomfört insatser för att höja kompetensen om hur Sverige och Solna påverkas av globalisering och Europasamarbete. EU:s utmaningar och vägen framåt uppmärksammades på Europadagen. Internationella och likabehandlingskommittéerna högtidlighöll gemensamt FN-dagen på temat "Mänskliga rättigheter ur ett internationellt perspektiv".

Arbetet bidrar i första hand till att uppfylla stadens övergripande mål samt Barn- och utbildningsnämndens nämndmål "Grundskolans arbete ska leda till att kunskapsresultaten höjs och varje elev har behörighet till gymnasiet" och Kultur- och fritidsnämndens nämndmål "Kultur- och fritidsnämnden ska möjliggöra för fler barn och ungdomar att delta i idrotts-, fritids- och kulturverksamhet i takt med att staden växer."

Likabehandling

Under perioden har likabehandlingskommittén kontinuerligt genomfört samråds- och dialogmöten med olika nämndpresidier samt berörd förvaltningschef. Kommittén har även mött kontaktcenter för dialog. Vid dessa möten har kommittén följt upp det likabehandlingsarbete som pågår i staden med syfte att alla solnabor ska få likvärdigt bemötande och likvärdig service i mötet med samtliga av Solna finansierade verksamheter. Kommittén har även kunnat stötta nämnderna i att fokusera på likabehandlingsfrågorna. Flera nämndpresidier har uttryckt en önskan om att ta del av det totala likabehandlingsarbete som pågår i staden för inspiration och kunskapsspridning.

Ett stöd i nämndernas lokala arbete är kommitténs likabehandlingsbidrag, som är ett stimulansbidrag, och syftar till långsiktig kvalitets- och verksamhetsutveckling. Fokus för de bidrag som beviljats för 2016 har varit kunskapsutveckling och ökad tillgänglighet för solnaborna.

Kommittén genomförde en föreläsning på Internationella kvinnodagen i mars. Solnabor, förtroendevalda och stadens medarbetare bjöds då in till föreläsningen med Maria Arnholm på temat "Är vi jämställda nu?".

Inom funktionshinderområdet har kommunstyrelsen under året givit stöd till Rådet för funktionshinderfrågor samt Kommunala pensionärsrådet. Berörda medborgare och organisationer har därmed fått möjlighet till ett ökat samråd med staden angående tillämpliga verksamheter.

Miljö

Under 2015 antogs en miljöpolicy med tillhörande miljöstrategi, som lägger fast tre huvudområden för Solna stads fortsatta miljöarbete; hållbar stadsutveckling, effektiv resursanvändning och god livsmiljö. I miljöstrategin finns ett antal aktiviteter som respektive nämnd/förvaltning ska arbeta med för att uppnå målet om att Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Kommunstyrelsen ansvarar för samordning och uppföljning av miljöpolicy och miljöstrategin genom stadsledningsförvaltningen. Stadsledningsförvaltningen har under året haft dialoger med förvaltningarna för att stärka det systematiska miljöarbetet och miljöuppföljningen utifrån stadens miljöpolicy/strategi.

Kommunstyrelsen har, genom stadsledningsförvaltningen, arbetat med att skapa förutsättningar för ett effektivt markutnyttjande, en tät stadsstruktur och ett resurseffektivt byggande, samt god luft- och vattenkvalitet. I samband med utarbetande av exploateringsavtal tas miljöprogram och dagvattenutredningar fram. Staden bevakar också att den höga anslutningsgraden till miljövänlig fjärrvärme av byggnader i Solna behålls, att sanering av mark, vid behov, genomförs och att solnaborna ska ha nära till parker och grönområden. En grönplan har antagits av kommunstyrelsen under 2016, som ger vägledning i planeringen.

Kommunstyrelsen har genom stadsledningsförvaltningen arbetat intensivt med att skapa förutsättningar för solnaborna att resa miljövänligt genom att arbeta för utbyggnad av tunnelbanan och övrig kollektivtrafik, samt för att byggnation sker i goda kollektivtrafiklägen. Kommunstyrelsen har också antagit en cykelplan som ska skapa förutsättningar för att Solna ska utvecklas som cykelstad. Staden har, tillsammans med 27 kommuner i Stockholmsregionen, under året ansökt och fått klimatinvesteringsstöd från Naturvårdsverket för att öka kunskapen om laddstationer för elbilar hos stadens bostadsrättsföreningar. Bidraget ger incitament att fortsätta

arbetet med att effektivisera resursanvändning i staden. Staden deltar också i ett nystartat nätverk "ResSmart", som är en regional plattform för hållbart resande i Stockholms län.

Kommunstyrelsen har också beslutat att Solna stad ska medverka till att bilda ett grundvattenråd för Norra Stockholmsåsen, tillsammans med Norrvatten och kommunerna Upplands Väsby, Sollentuna och Sigtuna. Syftet med grundvattenrådet är att säkra vattenkvaliteten i Norra Stockholmsåsen. Stadsledningsförvaltningen har tillsammans med berörda förvaltningar påbörjat arbetet med att uppdatera stadens dagvattenstrategi. Dagvattnet ska ses som en resurs som, om det synliggörs i öppna dagvattensystem, kan skapa mervärden i park- eller bebyggelseområden.

Under perioden har Solna stad blivit medlemmar i Sverige ekokommuner. Syftet med medlemskapet är att stärka stadens miljöarbete.

Kommunstyrelsen har genom stadsledningsförvaltningen under året arbetat med en utredning av förutsättningarna för att bilda ett naturreservat runt Råstasjön. Inventering har gjorts av sjöns skrattnåskoloni, groddjur, vattenväxter, fjärilar och insekter. I december fastställde kommunstyrelsen inriktningen för naturreservatet.

Medarbetare

Stadsledningsförvaltningen har sammanställt den systematiska arbetsmiljöuppföljningen för såväl stadsledningsförvaltningen som hela staden och de olika förvaltningarna. Under perioden har medarbetarundersökningen för 2016 genomförts och resultatet har presenterats och handlingsplaner har tagits fram. Resultatet var i stort i linje med förra året, vilket är ett bra resultat. Årets löneöversynsprocess har genomförts med ett gott resultat.

Stadsledningsförvaltningen har genomfört utbildning i de nya AFS:arna (arbetsmiljö) för ett antal förvaltningar och skyddsombud.

Mycket arbete har lagts på strategiska områden så som:

- Medarbetarskap i partnerskap som är en fortsättning på ledarutvecklingen "Ledarskap i partnerskap". Initiativet implementeras i september 2016.
- Rekryteringsutbildning och även träning i rekrytering för att uppnå ett bra resultat i Solnas rekryteringsarbete.
- Upphandlingar av bemanningstjänster, företagshälsovård och personalstöd har genomförts.
- Nytt arbetstidsavtal är under implementering.
- Nytt lönesystem ska implementeras i november 2016 för staden och inför detta har ett stort förarbete genomförts. Till starten av nytt lönesystem har också ett projekt drivits för att utveckla uppföljningen av nyckeltal i QlikView. Den nya applikationen kommer att finnas tillgänglig per 31 januari 2017.
- Projekt för att implementera incidentrapporteringsystemet KIA har drivits och kommer att finnas i drift 31 januari 2017.

Framtida utmaningar och förändringar

Det samhällsekonomiska läget och Solnas starka tillväxt ställer krav på fortsatt förnyelse och effektivisering av stadens verksamheter för att långsiktigt klara välfärdsleveransen till solnaborna. Solna fortsätter att växa och byggas ut med fler nya stadsdelar som behöver försörjas med service på ett kostnadseffektivt sätt. Planeringen för stadsutvecklingen behöver ske samordnat med planeringen av utbyggnaden av olika typer av kommunal service kopplat till stadens ekonomi. Samtidigt behöver staden kunna kombinera ett fokus på utbyggnad av staden med upprustning av stadsmiljön och stadens lokaler.

I detta perspektiv är också trafiken en stor utmaning. En fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken med bl a den gula tunnelbanelinjen är nödvändig för att Solna ska kunna fortsätta utvecklas. Det krävs även nya trafiklösningar. I januari 2016 tecknade staden en principöverenskommelse med Trafikverket om att fördjupa utredningen av Huvudstaleden i tunnel samordnat med planering av utbyggnaden av Mäljarbanan. Det är två stora infrastrukturprojekt, som får stor påverkan på Solnas fortsatta utveckling.

Den fortsatta utbyggnaden av staden behöver ske samtidigt som att staden måste klara att svara upp mot solnabornas krav och förväntningar på stadens tjänster och service. Det ställer i sin tur krav på att staden fortsätter att utvecklas till en modern organisation med moderna arbetssätt. I det interna utvecklingsarbetet kommer staden att under kommande år att ha stort fokus på digitalisering. Flera stora digitaliseringsprojekt pågår

inom flera av stadens verksamheter bl.a. inom barn- och utbildningsförvaltningen och omvårdnadsförvaltningen. Staden har också under 2016 sjuvänt en medarbetarsatsning, som kommer att fortsätta under 2017. Medarbetarskapsatsningen följer upp stadens ledarskapsatsning och syftar till att utveckla medarbetarskapet i Solna.

Solna fortsätter också påverkas, liksom övriga landet, av att många människor söker sin tillflykt till Sverige i den svåra flyktingsituationen. Staden är, enligt den nya anvisningslagen, skyldig att ta emot och bosätta nyanlända som har fått permanent uppehållstillstånd. Under 2016 uppgår stadens åtagande till 268 nyanlända och under 2017 ökar stadens åtagande. Det är framför allt en stor utmaning utifrån ett bostadsperspektiv, men också utifrån planeringen av den kommunala servicen. Det kommer att ställa krav på ett nära samarbete över förvaltningsgränser för att ordna boenden, skolgång, samhällsorientering som ger de nya solnaborna en bra start på livet i Sverige.

Konkurrensutsättning

Utvecklingsarbetet avseende konkurrensutsättning och upphandling har fortsatt under 2016. Arbetet med att förbättra stadens avtalsuppföljning pågår.

Ett flertal större upphandlingar och avrop har påbörjats och genomförts under året, bland annat avseende it-konsulter, programvaror och molntjänster, teknikkonsulter, gruppboendestäder för psykiskt funktionshindrade, drift av simhall, företagshälsovård och personalstöd, städtjänster, banktjänster, marknadsundersökningar och enkäter.

Överprövningen av upphandlingen av datakommunikation och telefoni är avbruten och flera nya upphandlingar på påbörjats inom området.

Två upphandlingar har under hösten 2016 blivit överprövade; system för bygglovshantering och bemanning inom förskola och skola. Upphandling av bygglovssystem kommer att göras om 2017 och staden inväntar besked från rätten i överprövning av bemanningstjänster.

Upphandlings- och inköpsenheten har under året påbörjat 31 upphandlingar och avslutat 21 upphandlingar. 10 upphandlingar är pausade, avbrutna eller överprövade. Upphandlingarna har genererat 222 avtal och staden har vid årsskiftet 2016/2017 drygt 900 aktiva avtal med olika leverantörer. Viten, besparingar i form av lägre priser och återbetalda belopp har under året uppgått till ca 2,5 mkr.

Uppföljning av konkurrensplan

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
KST (avbryten, återupptagen), multisourcinglösning, ersätter telefoni/datakom	Avbruten och återupptagen i mindre delar
Persontransporter	Genomförd
Bemanningsstjänster - ek/adm, skola, vård/omsorg	Genomförd
Företagshälsovård/hälsa	Genomförd
Medarbetarenkät	Genomförd
Ledarutvecklingsprogram	Påbörjad
IT - Helhetsdrift, multisourcinglösning	Flyttad till 2017
Strategiska kommunikationstjänster	Genomförd
Städupphandling	Genomförs 2016 och 2017
Kaffeautomater	Genomförd
Stadsbyggnadskonsult	Genomförd
Exploateringsingenjör	Genomförd
Bemanningsstjänster - chef, socialsekr	Genomförd
Nätverksinstallation	Flyttad till 2017
LEX Ärendehanteringssystem	Flyttad till 2017
Tryckeritjänster	Genomförs 2016 och 2017
Köksråvaror, livsmedel, mejeri mm	Flyttad till 2017
Flytttjänster	Genomförs 2018
Teknikplattformar för digitalisering	Utgår
Managementkonsulter	Genomförs 2016 och 2017
Specialutbildningar	Genomförs 2016 och 2017
Insamling & transport av verksamhetsavfall	Genomförs 2016 och 2017
Städredskap, rengöringsmedel, papper och plast	Genomförs 2016 och 2017

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Konferensanläggningar	Utgår
Städtjänster Solna stadshus	Genomförs 2016 och 2017
Rekryteringstjänster	Genomförs 2016 och 2017
Finansiella tjänster	Genomförd
Videokonferenslösningar, prod. & tjänster	Flyttad till 2017
Programvaror som molntjänst	Genomförd

Internkontroll

En god internkontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert, med medborgarnas bästa för ögonen. Syftet är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika allvarliga fel. I praktiken handlar det om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

I enlighet med kommunstyrelsens budget och verksamhetsplan för 2016 har processer, system eller rutiner i nedanstående tabell, granskats i form av internkontroll med stickprovsundersökningar eller andra metoder.

Enligt internkontrollreglementet, som är beslutat av kommunfullmäktige, framgår att ansvarig nämnd, i årsberättelsen, ska redovisa omfattning av utförd uppföljning, utfall av internkontrollen och vidtagna åtgärder. Internkontrollmomenten för kommunstyrelsen är genomförda under 2016 och inga allvarliga avvikelser har upptäckts och rapporterats till styrelsen. Identifierade avvikelser har resulterat i förslag till åtgärder, som har genomförts löpande.

Uppföljning av internkontrollplan

Process/rutin	Kontrollmoment	Resultat, åtgärder
Kriskommunikation	Kontroll av kompetens kopplat till kriskommunikation samt rutiner för back up-funktion.	Kontroll av kompetens kopplat till kriskommunikation m.m. har genomförts och ingen avvikelse är identifierad. Beslut om kontinuerlig uppdatering av lathundar har tagits av enheten.
Hantering av sekretessbelagda uppgifter i KC	Granskning av hantering av sekretessbelagda uppgifter.	Kontroll av hanteringen av sekretessbelagda uppgifter har genomförts och ingen avvikelse är identifierad.
Kontinuitetsplanering	Granskning av kontinuitetsplaner för stadsgemensamma verksamhetskritiska system	Granskning av kontinuitetsplaner för stadsgemensamma verksamhetskritiska system har genomförts och avvikelser har identifierats. Information har givits till berörda systemförvaltare om att uppdaterade kontinuitetsplaner ska tas fram.
Publicering av sekretesshandlingar	Granskning av hantering av sekretessbelagda handlingar	Kontroll av publicering av sekretessbelagda handlingar har genomförts och ingen avvikelse är identifierad.
Avtals- och entreprenaduppföljning	Granskning av avtals- och entreprenaduppföljning.	Avvikelse i form av att uppföljningen inte alltid följde rekommenderad mall. Åtgärder som vidtas är att information om att alla upphandlingar som staden gör ska innehålla en uppföljningsplan. Stadens modell för uppföljning föreslås användas när det saknas uppföljningsplan i förfrågningsunderlaget/avtal.
Redovisning av representation	Granskning av redovisning av representation	Avvikelse identifierad och åtgärdad med information om gällande kontoplan och konton, moms, samt skatteregler - till förvaltningens mottagningsattester och beslutsattester.
Förteckning, års- eller sluträkning, ÖFK	Granskning av förteckning, års- och sluträkningar.	Avvikelse identifierad vid kontroll och information till gode män och förvaltare har givits vid nästa granskning och vid informations- och utbildningstillfällen som anordnats.
Arbetsmiljö	Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.	Kontroll av uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet är genomförd och ingen avvikelse är identifierad.
Ekonomi- och verksamhetsuppö	Kontroll av följsamhet mot stadens drift- och investeringsbudget samt verksamhetsmål.	Detta har utförts enligt beslut av kommunstyrelsen om uppföljning av år 2016.

Process/rutin	Kontrollmoment	Resultat, åtgärder
ljning		Fremst i form av lopande kontroller samt vid månads- och delårsrapporter och årsredovisning. Resultat redovisat i dessa rapporter till nämnder och kommunfullmäktige.
Avtalstrohet	Granskning av samtliga genomförda inköp under perioden.	Avtalstroheten i staden totalt har ökat avseende avtalstrohet räknat på antal fakturor, medan avtalstroheten räknat i belopp har minskat marginellt. Åtgärder för ett systematiskt arbete med att minska otillåtna direktupphandlingar och att använda stadens avtal bedrivs. Etablerandet av en inköpsportal (för stadens förnödenheter) kommer förbättra förutsättningarna för ökad avtalstrohet. Genom att förenkla och skapa bra rutiner för att avtalen ska komma in i avtalsregistret skapas ytterligare förutsättningar för en ökad avtalstrohet.
Leverantörers och entreprenörers seriositet	Granskning av samtliga aktiva leverantörer under perioden	Samtliga leverantörer (2 553) av varor och tjänster under perioden januari till september 2016 har kontrollerats. Bedömningen i uppföljningen var att risk kan föreligga vid 36 tillfällen. Det var 366 leverantörer som saknade F-skatt, varav 6 som borde inneha f-skatt och 62 leverantörer med rating intill uppsatta gränsvärden. Efter en individuell och djupare analys bedöms 12 av leverantörerna som risk för staden, då 50 leverantörer var stora börsföretag och stora kommunal organisationer. Information till respektive förvaltning har givits om dessa leverantörer för vidare åtgärder. Några leverantörer har satts på bevakning.
Kontroll av utbetalningar	Kontroll av stadens samtliga utbetalningar	Kontroll av utbetalningar har genomförts. Avvikelse har identifierats och information har givits till respektive förvaltning om dessa för vidare åtgärder. Några leverantörer har satts på bevakning.